

L I G J
Nr.8833, datë 22.11.2001

**PËR RATIFIKIMIN E “MARRËVESHJES PËR NXITJEN DHE MBROJTJEN E
INVESTIMEVE NDËRMJET REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË DHE FONDIT TË OPEC-UT
PËR ZHVILLIM NDËRKOMBËTAR”**

Në mbështetje të neneve 78 dhe 83 pika 1 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

K U V E N D I

**I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË
V E N D O S I:**

Neni 1

Ratifikohet “Marrëveshja për nxitjen dhe mbrojtjen e investimeve ndërmjet Republikës së Shqipërisë dhe Fondit të OPEC-ut për Zhvillim Ndërkombëtar”.

Neni 2

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

**Shpallur me dekretin nr.3168, datë 10.12.2001 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë,
Rexhep Meidani**

MARRËVESHJE

**PËR NXITJEN DHE MBROJTJEN E INVESTIMEVE MIDIS REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË
DHE FONDIT TË OPEC-UT PËR ZHVILLIM NDËRKOMBËTAR**

Marrëveshje midis Republikës së Shqipërisë (Vendi Pritës) dhe Fondit të OPEC-ut për Zhvillim Ndërkombëtar (Fondi)

Ndërkohë që vendet anëtare të OPEC-ut, duke qenë të vetëdijshëm për nevojën e solidaritetit midis vendeve në zhvillim dhe duke qenë të ndërgjegjshëm për rëndësinë e bashkëpunimit ekonomik midis tyre dhe vendeve të tjera në zhvillim, kanë krijuar Fondin e OPEC-ut për të siguruar mbështetje ekonomike për këto të fundit, përveç kanaleve bilaterale dhe multilaterale nëpërmjet të cilave vendet anëtare të OPEC-ut i japin ndihmë financiare vendeve në zhvillim;

dhe ndërkohë që vendet anëtare të OPEC-ut i kanë dhënë të drejtën Fondit për të marrë pjesë në stimulimin e lëvizjes së kapitalit dhe, veçanërisht, të ndihmojë në financimin e veprimtarive në sektorin privat, që përfshijnë njësi të vendosura në territorin e vendeve të tjera në zhvillim, duke përfshirë Vendlin Pritës, me qëllimin e optimizimit të objektivit të sipërpërmendur të bashkëpunimit financiar;

dhe ndërkohë që Vendi Pritës dhe Fondi kanë rënë dakord që një kuadër stabil për investimet do të maksimizonte përdorimin ekonomik të burimeve dhe do të përmirësonte standardet e jetës; dhe si pasojë kanë rënë dakord të përfundojnë një marrëveshje në lidhje me nxitjen dhe mbrojtjen e këtyre veprimtarive të investimit;

Për këto arsye, Palët bien dakord si më poshtë:

Neni 1 Përkufizime

1.01 Kudo që përdoret në këtë Marrëveshje, dhe përveç kur konteksti e kërkon ndryshe, termat e mëposhtëm do të kenë kuptimin e mëposhtëm:

(a) "Investim" nënkupton çdo lloj investimi në pronë ose të kontrolluar direkt ose indirekt nga Fondi në territorin e Vendi Pritës dhe pa përjashtuar përgjithësinë e sa më sipër, përfshin investime që përbëhen nga:

(i) aksione dhe ndonjë formë tjetër pjesëmarrjeje në kapital, dhe obligacione, kredi, borxhe dhe forma të tjera të interesave të borxhit në një shoqëri;

(ii) pronësi e prekshme, përfshirë prona të paluajtshme, dhe pronësi të paprekshme, duke përfshirë të drejta si qiraja, pengu, hipoteka etj;

(iii) të drejta kontraktuale, si kontrata ndërtimi dhe menaxhimi, kontrata prodhimi ose ndarjeje të ardhurash, koncensione, ose kontrata të tjera të ngjashme;

(iv) të drejta të dhëna nga ligji, si licenca dhe leje; dhe

(v) pronësi intelektuale, duke përfshirë të drejtat e autorit, patentat, projektet industriale dhe shërbime këshillimore dhe informacion konfidencial biznesi.

(b) "Shoqëria" nënkupton një njësi të krijuar sipas ligjeve të Vendi i Pritës, pjesërisht ose plotësisht në pronësi ose të kontrolluar nga shteti ose ndonjë organ i tij, duke përfshirë bashkëpunimin, partneritetin, joint-venture ose me ortak të vetëm, shoqërimin ose ndonjë organizatë tjetër.

(c) "Fondi" nënkupton Fondin e OPEC-ut për Zhvillim Ndërkombëtar të krijuar nga vendet anëtare të Organizatës së Vendeve Eksportuese të Naftës nëpërmjet Marrëveshjes së Parisit të 28 janarit 1976, me ndryshimet përkatëse.

(d) "Drejtesit e Fondit" - nënkupton Drejtorin e Përgjithshëm të Fondit ose përfaqësuesin e tij të autorizuar.

(e) "Vendi Pritës" nënkupton Republikën e Shqipërisë, duke përfshirë ndarjet e saj politike e administrative.

Neni 2 Parime të përgjithshme

2.01 Në lidhje me krijimin, blerjen, zgjerimin, menaxhimin, drejtimin, operimin dhe shitjen e investimeve, Vendi Pritës do t'i japë Fondit trajtim jo më pak të favorshëm sesa ai i akordon në situata të ngjashme investimeve në territorin e saj të shtetasve të vet ose investimeve në territorin e tij shtetasve ose shoqërive të një Pale të tretë (trajtimi i Palës më të favorizuar), i cili të jetë më i favorshëm (trajtimi kombëtar dhe i Palës më të favorizuar).

2.02 Vendi Pritës do të sigurojë që ligjet e tij, praktikatat administrative dhe procedurat e aplikueshme në përgjithësi, si dhe vendimet që kanë të bëjnë ose prekin investimet publikohen menjëherë ose bëhen publike menjëherë.

2.03 Vendi Pritës do të sigurojë mjete efektive për të siguruar pretendimet dhe zbatuar të drejtat në lidhje me investimet dhe nuk do të prekin me masa të paarsyeshme ose diskriminuese menaxhimin, drejtimin, operimin, shitjen ose dispozitë tjetër të ndonjë investimi të tillë.

2.04 Vendi Pritës do t'i akordojë investimeve trajtim të drejtë e të barabartë në të gjithë kohën dhe mbështetje e siguri, dhe nuk do t'i akordojë në asnjë rast trajtim më pak të favorshëm sesa kërkohet nga e drejta ndërkombëtare.

2.05 Vendi Pritës, sipas legjislationit të tij dhe rregullave të Fondit, në lidhje me çështje që nuk kanë të bëjnë me investitorë kombëtarë ose siç mund të kërkojë rasti, zyrtarët, agjentët dhe përfaqësuesit e tjerë të Fondit, do t'i akordojë trajtim jo më pak të favorshëm nga ai që Vendi Pritës i akordon Palëve të treta, duke përfshirë institucione të tjera multilaterale financiare zhvillimi stafit të tyre, agjentëve dhe përfaqësuesve të tjerë dhe ky trajtim do të shtrihet, por nuk do të kufizohet në lëshimin e vizave ose lejeve për të hyrë dhe qëndruar në territorin e tij për qëllime të fitimit, vlerësimit, krijimit ose administrimit, heqjes ose mbarimit me ndonjë mënyrë tjetër të investimit të tij të vendosur në ndonjë nga territoret e tij ose ndonjë aktivitet i lidhur me të.

Neni 3

Lajmërimi paraprak i propozimit të investimit dhe konkurrenca

3.01 Fondi, para çdo investimi, do të informojë Qeverinë e Vendit Pritës në lidhje me investimin e propozuar në formën e një propozimi projekti. Ky propozim i shkruar do të mbajë një pasqyrë përmbledhëse në lidhje me investimin e parashikuar dhe do t'i jepet Ministrit të Financave ose ndonjë përfaqësuesi tjetër të Vendit Pritës nga Fondi për shqyrtim.

3.02 Fondi nuk do të financojë ndonjë investim në territorin e Vendit Pritës, në qoftë se Qeveria e Vendit Pritës kundërshton këtë financim.

Neni 4

Shpronësimi ose nacionalizimi

4.01 Vendi Pritës nuk do të shpronësojë ose nacionalizojë një investim, direkt ose indirekt, nëpërmjet masave të shpronësimit ose nacionalizimit, përveç për qëllim publik; në mënyrë jodiskriminuese; me pagesë të menjëhershme të përshtatshme dhe efektive dhe në përputhje me procesin ligjor dhe parimet e përgjithshme të trajtimit, të dhëna në nenin 2 më sipër.

4.02 Kompensimi do të paguhet pa vonesë dhe do të jetë ekuivalent i vlerës së tregut të investimit të shpronësuar menjëherë përpara se të ndërmerrej veprimi i shpronësimit; dhe të jetë i realizueshëm dhe lirisht i transferueshëm. Vlera e tregut nuk do të reflektojë ndonjë ndryshim në vlerë që rezultojnë sepse veprimi shpronësues ka qenë bërë i ditur para datës së shpronësimit.

Neni 5

Trajtimi më i favorizuar

5.01 Vendi Pritës do t'i akordojë trajtimin e Palës kombëtare dhe më të favorizuar investimeve në lidhje me ndonjë masë në lidhje me humbjet që pësojnë investimet në territorin e tij që rrjedhin nga lufta ose konflikt i armatosur, gjendje emergjence kombëtare, luftë civile ose ngjarje të tilla të ngjashme.

5.02 Vendi Pritës do të akordojë kthimin ose pagesën e kompensimit, në përputhje me seksionin 4.02 më sipër të ngjarjeve që investimet pësojnë në territorin e tij, që i detyrohen luftës ose konfliktit të armatosur, revolucionit, emergjencës kombëtare, luftës civile e ngjarje të ngjashme që rezultojnë në:

(a) marrjen e një pjese ose gjithë investimit nga autoritetet e Vendit Pritës; ose

(b) shkatërrimin e një pjese ose tërë investimit nga autoritetet e Vendit Pritës që nuk është kërkuar nga nevoja e situatës.

Neni 6

Pagesat dhe transferimi

6.01 Vendi Pritës do të lejojë që të gjitha transferimet në lidhje me një investim të bëhen pa zbritje për ose pa taksa, komisione ose kufizime të tjera, si dhe pa vonesë në dhe nga territori i tij.

Këto transferta përfshijnë:

(a) kontribute të kapitalit;

(b) fitime, të ardhurat e kapitalit dhe shumat nga shitja e të gjithë ose një pjese të investimit ose nga likuidimi total ose i pjesshëm i investimit;

(c) interesi, pagesa për mbretërinë, komisione menaxhimi, asistencë teknike dhe komisione të tjera;

(d) pagesa të bëra sipas kontratës; dhe

(e) kompensim sipas nenit 4 dhe 5.

6.02 Vendi Pritës do të lejojë që transfertat të bëhen në monedhë lirisht të përdorshme në kursin e tregut në datën e transferimit.

6.03 Përveç seksioneve 6.01 dhe 6.02, Vendi Pritës mund të ndalojë transferimin në zbatim të ligjeve të tij në mirëbesim, në mënyrë të barabartë dhe jodiskriminuese në lidhje me:

- (a) falimentimin, insolvcnën ose mbrojtjen e të drejtave të kreditorëve;
- (b) lëshimin, tregtimin ose çështje të sigurisë;
- (c) shkelje kriminale ose penale;
- (d) sigurimin e përputhshmërisë me rregullat dhe gjykimet në procedura gjykimi.

Neni 7 **Konsultimi**

7.01 Palët e kësaj marrëveshjeje bien dakord të konsultohen, me kërkesën e secilit për të zgjidhur ndonjë konflikt, kundërshtim ose pretendim në lidhje me këtë marrëveshje ose shkeljen, mbarimin ose pavlefshmërinë e saj ose në lidhje me interpretimin ose aplikimin e Marrëveshjes ose realizimin e objektivave të kësaj Marrëveshjeje.

Neni 8 **Klauzola e Arbitrazhit**

8.01 Ndonjë konflikt, mosmarrëveshje ose pretendim që lind nga kjo marrëveshje ose shkelja, mbarimi ose pavlefshmëria e saj që ka të bëjë me interpretimin ose aplikimin e kësaj Marrëveshjeje, që nuk zgjidhet me konsultime, do të dërgohet me kërkesën e secilës Palë në një gjykatë arbitrazhi për vendim të detyrueshëm, në përputhje me rregullat e të drejtës ndërkombëtare. Në mungesë të ndonjë marrëveshjeje midis Palëve për të kundërtën, rregullat e UNCITRAL-it për arbitrazhin në fuqi në datën e e marrëveshjes do të përdoren.

8.02 Vendi Pritës dhe Fondi do të emërojnë nga një arbitër dhe këta të dy do të zgjidhin një të tretë si kryetar dhe, nëse nuk bien dakord ai, do të zgjidhet nga Arbitrazhi Ndërkombëtar në Paris, Francë. Aty ku rregullat e UNCITRAL-it nuk japin një situatë të veçantë, arbitrat, me mendimin e tyre, do të vendosin çfarë veprimi do të vazhdojë dhe vendimi i tyre do të jetë final.

8.03 Arbitrazhi do të bëhet në një shtet (jo Vendi Pritës) që është Palë e UNCTAD (lidhur në Nju Jork, në 10 qershor 1958) dhe gjuha që do të përdoret gjatë gjithë procesit do të jetë anglishtja.

8.04 Çdo Palë e kësaj Marrëveshjeje heq dorë nga ndonjë e drejtë e imunitetit prej sovranitetit në lidhje me pasuritë e saj në lidhje me aplikimin dhe ekzekutimin e ndonjë vendimi të dhënë nga arbitrazhi sipas kësaj Marrëveshjeje.

Neni 9 **Ligji rregulloes**

9.01 Kjo Marrëveshje dhe gjithë dokumentet e lidhura me të, vlefshmëria, aplikimi dhe interpretimi do të rregullohen nga parimet e të drejtës ndërkombëtare dhe et aequo et bono.

Neni 10 **Ruajtja e të drejtave dhe detyrimeve të tjera**

10.01 Kjo Marrëveshje nuk do të shmanget nga ndonjë prej të mëposhtmeve, që i japin investimeve trajtimin më të favorshëm sesa i akordohet nga kjo Marrëveshje:

- (a) ligjet dhe rregulloret, praktikat administrative ose procedurat, ose vendimet administrative ose gjyqësore të Vendi Pritës;
- (b) detyrimet ligjore ndërkombëtare;
- (c) ndonjë detyrim tjetër i marrë nga Palët e kësaj Marrëveshjeje, duke përfshirë ato të dhëna në një autorizim investimi ose ndonjë marrëveshje ose ndonjë sipërmarrje tjetër ligjërish të detyrueshme për ose në lidhje me një investim.

Neni 11 **Hyrja në fuqi, kohëzgjatja dhe mbarimi**

11.01 Kjo Marrëveshje do të hyjë në fuqi me marrjen e opinioneve ligjore nga Fondi i OPEC-ut, përfshirë një opinion ligjor ose vërtetim tjetër të lëshuar nga Ministri i Drejtësisë së Vendi Pritës,

ose departamenti ligjor kompetent, që tregon se kjo Marrëveshje është e autorizuar dhe ratifikuar ose aprovuar në mënyrë tjetër nga Vendi Pritës, në përputhje me kërkesat e saj kushtetuese dhe përbën detyrim të vlefshëm për Vending Pritës, në përputhje me termat e saj.

11.02 Kjo Marrëveshje do të mbetet në fuqi për një periudhë prej 10-vjetësh dhe do të vazhdojë fuqinë, përveç kur përfundohet ndryshe sipas seksionit 11.03.

11.03 Secila Palë mund të mbarojë këtë Marrëveshje në fund të periudhës 10-vjeçare të parë ose në ndonjë kohë tjetër, duke i dhënë lajmërim me shkrim Palës tjetër 1 vit përpara.

11.04 Pavarësisht nga mbarimi i kësaj Marrëveshjeje, të gjitha dispozitat e tjera, përveç atyre të lidhura me krijimin e një investimi të ri do të vazhdojnë të aplikohen në investime të krijuara ose të fituara para datës së mbarimit dhe të mbeten në fuqi për një periudhë 10-vjeçare nga data e thënë.

Në dështim të kësaj, Palët, duke vepruar nëpërmjet përfaqësuesve të tyre të autorizuar, kanë nënshkruar këtë Marrëveshje në dy kopje në anglisht, secila e konsideruar si origjinal dhe me të njëjtën fuqi.

PËR REPUBLIKËN E SHQIPËRISË

Anastas Angjeli

Ministër i Financave

Adresa: Ministria e Financave, Bul. "Dëshmorët e Kombit" Nr. 1

Data e nënshkrimit: 9.3.2001

PËR FONDIN E OPEC-ut PËR ZHVILLIM NDËRKOMBËTAR

Dr. Seyyid Abdulai

Drejtor i Përgjithshëm

Fondi i OPEC-ut për Zhvillim Ndërkombëtar

Data e nënshkrimit: 20.2.2001